

Onni elää käsityössä.

taito ITÄ-SUOMI

VUOSIKERTOMUS 2023

VUOSI 2023

Yhteiskunta on kohdannut 2020-luvun alussa monia haasteita, mikä on tehnyt toimintaympäristöstä epävakaamman ja ennustamattomamman. Tässä muuttuneessa tilanteessa on kuitenkin ilahduttavaa, että Taito Itä-Suomi ry on selvinnyt haasteista menestyksekkäästi ja sen toiminta on jälleen vilkasta. Yhdistyksen toiminnan positiiviset sosiaaliset, ekologiset ja taloudelliset vaikutukset ovat tunnustettuja nykypäivän yhteiskunnassa.

Tutkimukset osoittavat, että käsillä tekeminen lisää onnistumisen tunnetta, hyvinvointia ja elämänlaatua. Yhdistys pyrkii vaikuttamaan myös kulutustottumuksiin tarjoamalla kestävästi tuotettuja suomalaisia tuotteita ja osallistumalla aktiivisesti kestävän matkailun suunnitteluun ja kehittämiseen alueellaan.

Tunnustuksena pitkäjänteisestä työstä yhdistys palkittiin Mikkelin seudun matkailu ry:n toimesta Kenkäveron Vuoden matkailuteko -palkinnolla.

Kursseille, näyttelyihin ja tapahtumiin osallistui runsaasti ihmisiä, ja yhdistyksen toiminta tavoitti kuluneen vuoden aikana merkittävän määrän ihmisiä.

Kiitos yhteistyöstä osoitetaan kaikille asiakkaille, sidosryhmille, rahoittajille, henkilökunnalle ja hallitukselle.

Anne Ossi
toiminnanjohtaja

1 TAITO ITÄ-SUOMI RY KÄSITYÖALAN KEHITTÄJÄNÄ JA ASIAANTUNTIJANA

Taito Itä-Suomi ry on perustettu 1908.

(1908–1991 Mikkelin läänin kotiteollisuusyhdistys ry, 1991–2006 Mikkelin käsi- ja taideteollisuus ry, 2006 – Taito Itä-Suomi ry) ja sen kotipaikka on Mikkelin kaupunki.

Toiminta-alueena ovat Mikkelin, Kuopion, Pieksämäen, Varkauden ja Savonlinnan kaupungit sekä Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Puumala, Pertunmaa, Mäntyharju, Rantasalmi, Sulkava, Leppävirta, Joroinen ja Heinävesi.

2 STRATEGIA JA KEHITTÄMINEN

Toiminnan muodostavat Kenkävero Mikkelissä, Taito Shop Kuopiossa, Taito Shop Savonlinnassa, Taito Shop Varkaudessa ja Taito Shop Pieksämäellä sekä Taito -käsityökoulu Mikkelissä. Toimintamuodot ovat koulutus, käsityökoulut, kivijalka- ja verkkokauppa, tukkukauppa sekä ravintola- ja matkailutoiminta.

3 KÄSITYÖKULTTUURI

3.1. Kenkävero

Kenkävero tarjosi kävijöilleen vertaansa vailla olevan asiakaskokemuksen ja uniikin käyntikohteen kotimaan matkailussa. Kansainväliset vieraat pääsivät tutustumaan suomalaiseen käsityökulttuuriin kulttuurihistoriallisesti ainutlaatuisessa miljöössä.

Kenkävero oli avoinna koko vuoden. Käsityömarkkinoilla ja Yötahtumassa oli todella paljon kävijöitä. Kesänäyttelyn teemana oli vuoden käsityötekniikka, kehruu.

Pauliina Rundgren Handicraftsin työpaja ja myymälä on edelleen pihapiirissä ympäri vuoden.

Kehittämistyötä vastuullisuusasioissa jatkettiin Visit Finlandin Sustainable Travel Finland (STF)-merkin ja . Green Key-sertifikaatin vaatimalla tavalla.

Tapahtumat ja näyttelyt 2023

Käsityölauantai 21.1.

Kulttuuripolku Mikkelin kaikille 2.luokkalaisille tammi-helmikuu

Muotinäytös yhteistyössä Fashion Unitin kanssa 20.5.

Kehräsen-kesänäyttely 19.6.-27.8.

Kädet savessa. Paula Ruuttunen 30 vuotta keraamikkona-näyttely 19.6.-6.8.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan juhannusjuhlat 23.6.

Mikkelin Musiikkijuhlat *On the MOVE!*: Juhannussunnuntai puutarhakonsertti 25.6.

Käsityömarkkinat 6.7- 7.7.

Maalaustapahtuma Kenkäveron puutarhassa 10.7.

13.7. Mestarin pajassa; Matias Sivonen Kapusta-vuolutyöpaja

Mestarin pajassa; Nelli Nooran Kenkäkurssi 21.7.-23.7.

Mestarin pajassa; keraamikko Paula Ruuttusen Kintsugi-käsityökurssi 28.7-30.7.

Mestarin pajassa; värjäri Anna-Karoliina Tetrin kasvivärjäyskurssi 5.8.-6.8.

Kansallispukujen tuuletuspäivä, sadonkorjuumarkkinat ja sieninäyttely. 26.8.

Yötahtuma, 5.12.

Kenkäveron näkyvyyttä ja markkinointia tehtiin moneen eri suuntaan ja monien yhteiskumppaneiden kanssa. Olimme mukana Mikkelin kehitysyhtiö Miksein hallinnoimissa

- Mikkelin matkailukohteiden ja Saimaan saavutettavuuden parantaminen -hankkeessa
- Digiportaati 2.1 -hankkeessa
- Visit Saimaa -hankkeessa

Tulokset

Kävijämäärä noin 155 000

Liikevaihto 1,7 milj.euroa

3.2 Muu käsityökulttuurin edistäminen

Yhdistyksen toiminnassa näkyi valtakunnalliset yhdessä sovitut teemat sekä omat toimintaa tukevat näyttelyt ja tapahtumat. Vuoden käsityötekniikka, kehräys näkyi kaikkien toimipisteiden toiminnassa.

Tekniikkaa esiteltiin tapahtumissa ja kursseilla.

Yhteistyössä Kalevalaisten naisen kanssa järjestettiin Kehruu keskiviikkoja heinäkuussa ja Kansallispukujen tuuletuspäivä Kenkäverossa.

Mikkelin kalevalaiset järjestivät talkoilla aktiivisesti monipuolista toimintaa Kenkäveron pihapiirissä. Kuvassa Anne Idman-Mihailov esittelee kehruuta Kenkäveron kehruu -keskiviikkoisin heinäkuussa.

Nelli Nooran kenkäkurssi oli hyvin suosittu Kenkäveron kesäkurssi. Kurssilaisia oli ympäri Suomea.

Kenkäveron pihapiiri on mainio paikka erilaisille pienyrittäjien Pop -tapahtumille. Kuvassa Nuppu Printin Pop Up -myyntitapahtuma.

Kenkäveron piharakennuksia maalattiin kesän aikana punamullalla ja maalilla.

4 KÄSITYÖN KOULUTUS JA NEUVONTA

4.1 Neuvonta- ja kurssitoiminta

Kuluneena vuonna järjestettiin 205 eri käsityökurssia Taito Shopeissa ja Kenkäverossa.

Kevään suosituimmat kurssit olivat hexagon korit, tuftaus, miniryijy, pellavamekon ompelu, alkoholimusteella värjättyt korut sekä perinnekäsityötekniikoista suosituimmat olivat kehräys ja neulakinnas. Kehräys oli vuoden käsityötekniikka. Kursseilla valmistettiin värttinöitä ja kehrättiin lankaa rukilla sekä värttinällä.

Syksyllä tuftauksen suosio jatkui, lisäksi virkattiin mattoja ja tyynyjä kirjovirkkauksella Molla Mills for Taito Palakas- tyyny ja Jono -matto mallistosta. Lisäksi punottiin rottingista koreja ja valaisimia sekä neulottiin kaarro-keneulepuseroita. Joulunajan suosikkikurssit olivat makrameevaloputus ja rottinkitähti.

Myös tilauskurssien kysyntä kasvoi mm. tyhy-toimintana. Niiden sesonki painottui alkukesään ja joulun.

Lyhytkurssien lisäksi järjestettiin senioreiden käsityökerhoja ja neule/käsityöklubi-iltoja. Kesällä Kenkäverossa uutuutena Mestarinpajassa kurssilla tehtiin kenkiä Nellin Nooran opeissa sekä Värjättiin sinistä ja punaista kasvi-väreillä Anna – Karoliina Tetrin kanssa. Lasten ja nuorten kerhotoiminnassa osallistujia oli 149.

Asiakasillat työpajatekemisineen ovat odotettuja ja supersuosittuja. Työpajoissa sai valmistaa kevään työpajoissa paperiruuksia, sydänkoruja, päällystää laturinjohtoja makramee tekniikalla ja virkata isoäidin neliöitä. Syksyllä työpajoissa maalattiin lovi- lintuja, huollettiin neuleita, vuolttiin sieniä ja tonttuvia sekä tehtiin himmeleitä.

4.2 Taiteen perusopetus

Vuoden 2008 alusta alkaen yhdistyksellä on ollut Opetusministeriön lupa järjestää taiteen perusopetusta käsityössä ja saada siihen valtionosuutta laskennallisen opetustien määrän mukaan. Tuettu tuntimäärä kuluneena vuonna oli 2554, josta 18 % jyvitetään Taito Ylä-Savolle. Yhteistä Taito -käsityökoulua organisoidaan yhdistyksen koulutuspäällikön johdolla.

Käsityökouluissa opiskeli keväällä 129 ja syksyllä 149 lasta sekä 15 aikuista Mikkeliissä ja Pieksämäellä. Mikkeliissä Anttolaan perustettiin uusi käsityöryhmä.

Varhaisikäisten ryhmiä oli Mikkeliissä ja Pieksämäellä. Kenkäverossa on kolme Nikkarit-ryhmää.

Taito käsityökoulun vuosi 2023 jatkoi syksyllä alkanutta Aika -teemaa. Aihetta lähestyttiin monin eri tavoin ja näkökulmin. Kevään aikana katsottiin niin tulevaisuuteen kuin menneisyyteen. Pohdittiin mitkä asiat tapahtuvat nopeasti, mitkä hitaasti. Joskus uuden oppimiseen tarvitaan paljon aikaa. Entä miksi joskus tuntuu kuin aika pysähtyisi? Tulevaisuuteen matkattiin ajatuksella mitä muutaman sadan vuoden päästä meistä ja meidän elintavoistamme voisi löytyä arkeologisissa kaivauksissa. Näitä ja paljon muita pohdintoja opintojen aikana. Syksyllä hypättiin satujen ja tarinoiden matkaan, Lukukauden teema 2023–24 on Tarua vai totta? Syyslukukaudella ommelttiin naamiaisasuja, valmistettiin naamioita satujen ja tarujen innoittamana. Pohdintoina opintojen lomassa mietittiin mistä tarut, sadut ja tarinat syntyvät.

4.3 Asiantuntijapalvelut ja kumppanuudet

Koulutuspalveluja myytiin Soisalon seutuopistolle, Mäntyharjun kansalaisopistolle ja Linnalan kansalaisopistolle. Yhdistys on myynyt Taito – käsityökoulun yhteyshenkilön palveluja Ylä-Savon käsi- ja taideteollisuusyhdistykselle. Mikkelin kansalaisopisto on vuokralaisena Kenkäveron savipajassa. Taito- käsityökoulu oli mukana Hulivili- karnevaaleilla ja Aktiivinen arki tapahtumassa tuottamassa työpajoja Mikkeliissä. Varkaudessa tuotimme lasten loma-aikoina VekaraVarkaus tapahtumissa käsityöpajoja. Tuotimme kolme työpajaa Mikkelin Ammattikorkeakoulun Kissankulma- tapahtumaan syksyllä ja Esteryn hallinnoimassa hankkeessa ohjasimme pienoismalli- kurssia. Mikkelin kulttuuripalvelujen kanssa yhteistyössä tuotimme Kulttuuripolku ja kulttuurikamelityöpajoja, päiväkodeissa esikouluikäisille ja Kenkäverossa 2- luokkalaisille. Vuoden 2023 keväällä Mikkelin TPO-oppilaitokset järjestivät yhdessä Luovuutta politiikkaan tapahtuman, viikon aikana Taito käsityökoulussa vieraili 4 kansanedustajaehdokasta.

4.4. Erillishanke

Hankkeen nimi

”Kohtaamisia käsityön äärellä ” -erillishanke ukrainalaisille maahanmuuttajille 28.12.2023 Pieksämäellä.

Tavoitteet:

Tilaisuuteen kutsuttiin Pieksämäellä olevia ukrainalaisia perheitä. Keskusteltiin käsityön äärellä siitä, että mitä yhteistyötä Taitokeskus voisi tehdä ukrainalaisten kanssa;

- haluaisivatko he mahdollisesti opettaa suomalaisille ukrainalaisia käsityöperinteitä?
- Olisiko tarvetta järjestää heille suunnattuja käsityökurseja? tai lapsille omia käsityökerhoja, joissa olisi-kin ukrainalainen opettaja – taitokeskus järjestäisi tilat ja mahdolliset materiaalit
- kiinnostusta järjestää näyttelyitä tai myyntitapahtumia
- onko joukossa mahdollisesti mm. suunnittelutaitoisia henkilöitä, joilta voitaisiin ostaa palveluita?
- mitä muuta ideoita olisi heidän arjen laadun parantamiseksi

Tilaisuudessa oli työpaja, jossa he tekivät pienen muiston tilaisuudesta.

Tulokset

Tilaisuuteen osallistui 10 ukrainalaista. Taitokeskuksen henkilökunta esitteli ukrainalaisille kevään kurseja, jotka kiinnostivatkin kovasti heitä. Taitokeskuksen opettajat/yhdistys selvittävät 2024 aikana, josko heille voitaisiin tarjota vapaaoppilaspaikkoja. Osallistujilla oli jo ennestään erilaisia käden taitoja mm. lasitöiden tekijä ja erilaisia erikoistekniikoita, joita he voisivat opettaa Taitokeskuksen vakitukselle asiakaskunnalle.

Tulkkina oli Svitlana Romo Kotokunnan vastaanottokunnasta. Toki moni osallistuja yritti samalla opiskella suomea.

Kaiken kaikkiaan ilta oli onnistunut, koska uusia yhteistyömuotoja ukrainalaisten kanssa syntyi; löytyi tuntiopettaja, he saivat tietoa kursseista ja myyntitapahtumista ja ylipäättään yhteistyökanava avautui ukrainalaisten yhteisöön. Hankkeeseen saatiin OKM:n erillisrahaa 1500 euroa.

4.5. Tulokset ja niiden arvioin

Mittari	2023	2022	2021	2020	2019
Kurssit / asiakkaat	1268	1 443	1 186	1 269	4 934
Käsityökoulut / asiakkaat	149	149	133	130	166
Työpajat / asiakkaat	2953	3 036	1 924	3 720	13 667
Näyttelyissä kävijät	155 690	167 351	123 237	145 545	160 876

Käsityön harrastamisen suosio jatkuu edelleen. Uusia asiakkaita tulee toiminnan pariin ja ihmiset kaipaavat ideoita ja inspiraatiota harrastuksensa monipuolistamiseen. Uuden taidon oppiminen on tärkeää. Moni on huomannut myös käsitöiden hyvää tekevän vaikutuksen, mieli rauhoittuu ja kokemukset onnistumisesta kannustavat ja lisäävät uskallusta kokeilla jotain uutta tekniikkaa. Edelleen on myös nähtävissä kädentaitojen arvostamisen kasvu. Vanhemmat haluavat tuoda lapsia työpajoihin ja käsityökouluun. Käsityökouluissa toki haasteena on ryhmäkoot, koska ikäryhmät pienevät koko ajan.

Myös kiinnostus vastuulliseen kuluttamiseen näkyy asiakkaiden valinnoissa. Materiaaleista ja niiden alkuperästä halutaan tietää entistä enemmän. Halutaan oppia korjaamaan ja tuunamaan vanhoja tuotteita uuteen käyttöön ja arvostetaan laadukkaita materiaaleja.

Erja Mellblom esittelee asiakkaille neuleiden huoltoa Käsiyölauantaina.

Keraamikko Paula Ruuttunen järjesti 30 -vuotis juhlanäyttelyn Kenkäveron aitoissa kesällä.

Neulominen on edelleen hyvin suosittua. Reeta Vahan suunnittelema Ruusuköynnös mallin ohje julkaistiin Kenkäveron kesälehdessä.

Mikkelin seudun matkailu palkitsi Kenkäveron Vuoden matkailuteko palkinnolla.

5 KÄSITYÖELINKEINO

Yhteistyö käsityöyrittäjien kanssa on saatu nousemaan entiselle tasolle. Messutoiminta elpyi ja asiakkaat palasivat tapahtumiin ja kivijalkamyymälöihin. Myynnin edistämistapahtumia pystyttiin yhdistyksessä jo järjestämään normaalisti. Kenkäveron Käsityömarkkinoilla oli noin 70 käsityöyrittäjää myymässä tuotteitaan. Pieksämäen Veturitorilla järjestetty Joulutori palasi jälleen ja myyjiä oli toista sataa. Myös erilaisia tuote-esittelyjä järjestettiin myymälöissä.

Yhdistys osti käsityöyrittäjien tuotteita myymälöihin jo lähes entisessä laajuudessa. Myös uusia yhteistyökumppanuuksia syntyi vuoden aikana useita.

Ostimme tuotteita ja maksoimme valmistuspalkkiota käsityöyrittäjille 715 806 eurolla.

6 TAITO SHOP -LIIKETOIMINTA

Yhdistyksen myymälät, Kenkävero ja 4 Taito Shop – myymälää muodostavat myymäläketjun.

Myymälöitä yhdistyksellä on Mikkelisä, Kuopiossa, Varkaudessa, Savonlinnassa ja Pieksämäellä.

Koko Taito Shop ketjussa on 21 liikettä ympäri Suomea.

Taito Itä-Suomi johtaa ja organisoii Taito Myymälät Oy:n toimintaa. Toiminta keskittyy lähinnä taitoshop.fi – verkkokaupan toiminnan kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Myymälöiden tuotevalikoima koostuu yhdistyksen omasta tuotannosta, paikallisten tekijöiden tuotteista, pienyrittäjien tuotteista, käsityömateriaaleista sekä myös lahjaksi sopivista innovatiivisista elintarvikkeista.

Kuluneena vuonna panostettiin edelleen ns. paikallisiin uusiin tuotteisiin. Yksi uutuuksia oli Olavinlinna -palapeli.

6.1. Taito shop.fi verkkokauppa

Verkkokaupan merkitys yhdistykselle on kasvanut viime vuosina. Verkkokaupasta on kehittynyt yhdistyksen toiseksi suurin myymälä Kenkäveron kivijalkamyymälän jälkeen. Verkkokaupan tuotteiden toimitus ja pakkaaminen on keskitetty Kenkäveroon.

Verkkokaupan myynnistä valtaosa tuli edelleen tarvikepakettien, ohjekirjojen ja materiaalien myynnistä.

Verkkokaupan toimivuuteen on panostettu paljon. Henkilökunta on osallistunut mm. Mikkelin elinkeinoyhtiö Miksein järjestämään Digivalmennukseen.

Kiinnostavat ja ajassa olevat tuotteet, hakukoneoptimoinnin ymmärtäminen sekä markkinoinnin oikea kohdentaminen ovat keskeisiä asioita verkkokaupan hallinnassa ja kehittämisessä.

Kenkäveron puutarhan pionit ihastuttavat kävijöitä vuodesta toiseen.

Uusia ideoita haettiin mm. H&H -messuilta Kölnistä pienellä tiimillä.

Joulutorin järjestäminen Pieksämäen Veturitalleilla vaatii paljon innokkaiden talkoolaisten apua. Kuvassa Partiolippukunta Metsön Siskot. Joulutorilla oli 130 myyjää ja asiakkaita noin 6000.

Henkilökunnan opintomatka järjestettiin keväällä Saimaan alueelle Lappeenrantaan ja Imatralle. Samalla palkittiin henkilökuntaa pitkästä työurista ja merkkipäivää viettäneitä.

7 TAITOYHDISTYS KÄSITYÖViestinnän TUOTTAJANA

Valtaosa tiedotuksesta ja markkinoinnista on siirtynyt verkkoon. Viestinnän pitää olla myös monikanavaista. Sisältötuotannon ja hakukoneissa näkymisen osuus kasvaa.

Tiedotuksessa ja markkinoinnissa painopiste onkin siirtynyt henkilöstön aktiiviseen toimintaan erilaisilla digitaalisilla alustoilla sen sijaan, että ostetaan mediatilaa. Toki näkyvyyttä edelleen myös ostetaan sekä printti että digitaalisista medioista, mutta vähemmän.

Tiedotusta on tehty myös erilaisia sähköpostikampanjoilla, kilpailuilla sosiaalisessa mediassa sekä osallistuttu alueen matkailujulkaisuihin.

Kenkäveron kotisivut ovat osoitteessa www.kenkavero.fi,

Yhdistyksellä on käytössä toiset kotisivut www.taitoitasuomi.fi, jotka uusittiin vuoden lopussa.

Taito Shopit ja käsityökeskukset markkinoivat palveluita sosiaalisessa mediassa, paikallislehdissä, uutiskirjeillä sekä suorapostitusten avulla.

Kaikilla yksiköillä on omat Facebook- ja Instagram sivut. Kenkäverolla on myös oma YouTube-kanava sekä LinkedIn yritysprofili. Videoiden tekeminen onkin lisääntynyt huomattavasti kuluneena vuotena.

Yhdistys osallistui Kuopion Kädentaitomessuille ja Suomen Kädentaidot messuille Tampereella.

8 EDUNVALVONTA JA JÄSENYYDET

Kiinteistö Oy Kenkäveronniemi, Anne Ossi, hallituksen jäsen

Taito myymälät oy, Anne Ossi hallituksen pj

Mikkelin seudun matkailupalvelu ry, Anne Ossi varapj

Saimaan Charmantit Oy, Anne Ossi, hallituksen jäsen

Lake Saimaa ry, Anne Ossi, Msmry:n edustaja

Taitoliitto ry

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Etelä-Savon kauppakamari

Savonlinnan seudun matkailu oy

As Oy Saijonhovi (Mikkelin käsityökeskus)

Kiinteistöyhtiö Martinkartano (Pieksämäki)

Mikkelin Puhelinyhdistys

Mikkelin kaupunkikeskustan kehittämis-yhdistys MIKKE ry

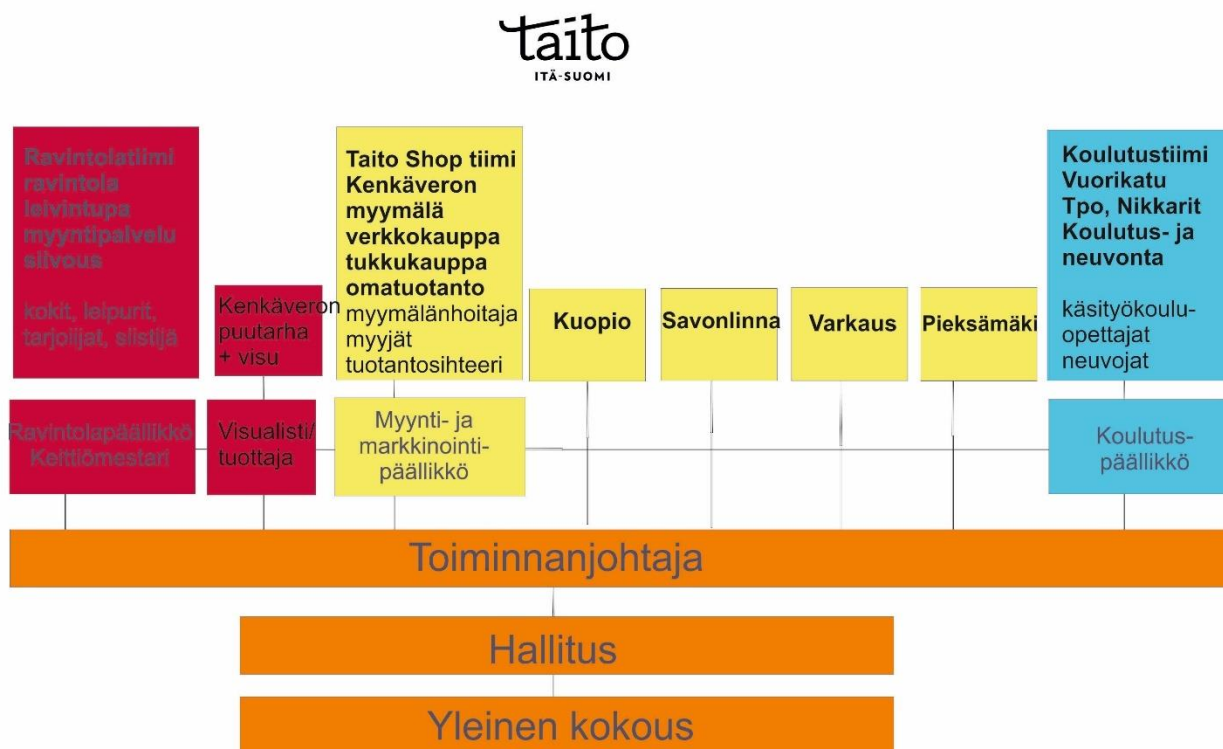
Pieksämäen keskustan kehittämisyhdistys PIEKSÄ RY

Savonlinnan keskustan kehittämisyhdistys SAKKE ry

Varkauden kehittämisyhdistys Potkuri ry

Mikkelin Kalevalaiset ry

9 TAITO ITÄ-SUOMI RY:N ORGANISAATIO

Työsuojelupäällikkö: Anne Ossi
Työsuojeluvastuu: Kaisa Ronkanen
Luottamushenkilö Erja Mellblom

Organisaatio 31.12.2023

9.1 Vuosikokous

Jäseniä 741 (v. 2022, 780 jäsentä).

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 13.4.2023 Kenkäverossa ja puheenjohtajana toimi Noora Ruuth.

Kokoukseen pystyi osallistumaan myös etäyhteydellä yhdistyksen kaikista toimipisteistä.

9.2 Hallitus ja tilintarkastajat

Puheenjohtaja Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja. Mäntyharju

Varapuheenjohtaja: Risto Ockenström TTM, Pieksämäki

Päivi Ylönen, opinto-ohjaaja, Mikkeli

Jukka Kumpusalo, viestintäpäällikkö, Mikkeli

Pia Puntanen, sisältöjohtaja, Mikkeli

Eija Tanninen-Komulainen, toiminnanjohtaja, Kuopio

Riitta Vahela-Kohonen, filosofian maisteri, Savonlinna

Sihtööri: Anne Ossi, toiminnanjohtaja

9.3. Tilintarkastaja

KHT Jenni Kovanen

9.4 Henkilöstö

Kuluneena vuonna yhdistyksessä palkattuna työskenteli 60 henkilöä, joista vakituudessa työsuhhteessa oli 28. Lisäksi työssä oppijoita ja muita harjoittelijoita oli 21.

Hallinto ja kehittämispalvelut

Pursialankatu 6, Kenkävero, Mikkeli

Ossi Anne, toiminnanjohtaja

Pitkänen Anne, myyntipäällikkö

Numminen Pia, koulutuspäällikkö

Mellblom Erja, tuottaja

Vaha Reeta, puutarhuri/tuottaja

Kuokkanen Juhani, käsityökouluopettaja

Kenkäveron myymälä

Torikka Päivi, myymälänhoitaja

Forss Kaija, myyntiassistentti

Immonen Verna, myyntiassistentti

Kenkäveron ravintola ja leipomo

Kantanen Jari, keittiömestari

Kainulainen Sari, kokki

Kuparinen Leena, leipuri

Mesiäinen Veli-Pekka, leipuri/kokki

Korpikallio Irene, puutarhuri/kokki

Bonomi Alessandro, kokki

Pylkkänen Emilia, vuoropäällikkö

Nikula Niina, vuoropäällikkö

Käsityökeskus Mikkeli, Vuorikatu 5

Ronkanen Kaisa, käsityökouluopettaja/myyjä

Rautio Tiina, käsityökoulun opettaja/myyjä

Mihailov-Idman Anne, käsityökouluopettaja

Ruotsalainen Kati, käsityökouluopettaja

Taito Shop Kuopio, Haapaniemenkatu 28

Lankinen Mervi, myymäläpäällikkö

Ojanen Outi, neuvoja/myyjä

Ihatsu Anu, neuvoja/myyjä

Taito Shop Savonlinna, Puistokatu 7

Puurtinen Johanna, myymäläpäällikkö
Lampinen Maarit, neuvoja/käsityökouluopettaja
Louhelainen Teija, neuvoja/myyjä
Forsell Tuulikki, myyjä

Taito Shop Varkaus, Kauppakatu 17

Turtiainen Soile, myymäläpäällikkö
Kettunen Tarja, neuvoja/käsityökouluopettaja

Taito Shop Pieksämäki, Keskustie 16

Mikkonen Leila, myymäläpäällikkö/käsityökouluopettaja
Kaartinen Marjo, erikoisneuvoja

9.5 Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstölle tarjottiin mahdollisuutta osallistua koulutuksiin mahdollisimman paljon. On hyödynnetty mm. Taitoliiton erilaisia tiimikoulutuksia, jotka järjestetään pääsääntöisesti etäyhteydellä. Koko henkilökunnalle järjestettiin opintomatka Lappeenrannan ja Imatran seudulle toukokuussa. Matkan tavoitteena oli paitsi yhdessä olo niin tutustua Saimaan alueen matkailukohteisiin Etelä-Karjalan puolella, Myös paikallisen elinkeinoyhtiö Miksein koulutuksiin on osallistuttu ahkerasti. Sisäinen tiimityöskentely on vakiintunut tapa toimia ja tiimit ovat kokoontuneet ahkerasti sekä lähitapaamisiin että etäyhteydellä.

10 TALOUS

10.1 Toiminnan rahoitus

Yhdistyksen tuloslaskelma jaetaan varsinaiseen toimintaan ja varainhankintaan. Varsinaisen toiminnan tuloja ovat materiaalityyppi, neuvonta- ja kurssimaksut sekä avustukset. Liiketoiminnan tuloja ovat Taito Shoppien, Kenkäveron myymälän, verkkokaupan, tukkumyynnin ja ravintolatoiminnan tulot.

Tulos on voitollinen 69091,10. Tiloja kunnostettiin ja kalustoa uusittiin noin 80 000 eurolla. Kokonaisliikevaihto oli 3,2 me (3.3 me). Verkkokaupan liikevaihto oli 175 000 e (268 000 e). Varaston arvo oli 604 757 euroa. Kuluneen vuoden aikana Mikkelin Puhelin yhdistys myytiin uudelle omistajalle ja saadut varat jaetaan omistajille. Taito Itä-Suomella on 10 MPY:n osaketta, jotka uusi omista ostaa hintaan 4000 e/kpl. Vuoden 2023 aikana kauppasummasta tuloutui yhdistykselle 3100e/osake.

Yhdistyksellä on vuoden vaihteessa hyvä maksuvalmius johtuen joulumyynnistä. Sesonkiluonteinen toiminta on kuitenkin haasteellinen maksuvalmiudelle toukokuun ja marraskuun lopussa, eli sesonkien alussa, kun on tehty paljon ostoja. Pitkäaikaisia velkoja ei ole.

Yhdistys sai vuoden vaihteessa tiedon As Oy Saijonhovissa toteutettavasta suuresta remontista, josta kustannuksia yhdistyksen osuus on 170 000 euroa+alv. Tilat ovat Mikkeliissä käsityökoulun ja kurssitoiminnan käytössä. Yhdistys varautui jo kuluneena vuonna tulevaan suureen menoeraan jättämällä joitakin ennakoon suunniteltuja hankintoja tekemättä.

10.2 Avustukset ja niiden käyttö

Avustuksen myöntäjä	2023	2022	2021	2020
Opetus- ja kulttuuriministeriö	200 000	155 000	165 000	237 000
Erillisraha	1300	12 000	5 000	0
OKM / Taiteen perusopetus	104 676	97 816	95 183	93 135
Opintokeskus Siviis	23 811	22 095	26 134	19 378
*Kuntien avustukset ja kumppanuussopimukset	32 940	35 250	37 500	43 200

*Mikkelin kaupunki 26 300e. Varkauden kaupunki 5 300e, Pieksämäen kaupunki 1 340e

Avustusten avulla yhdistys voi toteuttaa toiminta-ajatustaan; käsityökulttuurin edistäminen taitona ja elinkeinona.

Yhdistyksen tehtävänä on tuoda käsityö mahdollisimman monen ihmisen ulottuville. Tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia taidon kehittämiseen käsityökeskuksissa, kursseilla ja teemailloissa sekä käsityökouluissa. Taitojen oppimisen lisäksi käsitöiden harrastamisella on ihmiselle muitakin myönteisiä vaikutuksia.

Kenkäveroon kohdistuvista avustuksista hyötyy paitsi yhdistys myös koko suomalainen käsi- ja taideteollisuus. Moni Kenkäveron kävijä käy ensimmäistä kertaa käsityöalan näyttelyssä, jossa hänellä on mahdollisuus nähdä, mitä kaikkea Suomessa osataan tehdä pienissä yrityksissä. Samalla hän tutustuu alan markkinointiverkostoon ja saattaa innostua kokeilemaan itsekin tekemistä.

Kenkäveron matkailullisesta vetovoimasta hyötyvät muutkin eteläsavolaiset matkailu- ja muut pienyrittäjät.

11 TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

Taito Itä-Suomi ry:n toiminta-ajatuksena on suomalaisen käsityön edistäminen taitona, kulttuurina ja elinkeinona Etelä- ja Pohjois-Savossa. Noudatamme toiminnassamme suomalaisen käsityökulttuurin edistämiseen perustuvaa toimintaideaa. Haluamme, että yhdistyksen palvelut ja tuotteet antavat asiakkaille tietoa, taitoa, mielihyvää, hyvinvointia, visuaalisia elämyksiä ja kädentaitojen osaamista elämän eri vaiheissa ja että innovatiivinen toiminta luo seudulle uusia työpaikkoja ja tuloja käsityö- ja pienyrittäjille.

11.1. Sosiaaliset vaikutukset

Useiden tutkimusten mukaan käsillä tekeminen antaa tekijälleen onnistumisen iloa, lisää hyvinvointia sekä parantaa elämän laatua. Yhdistyksen kurssi- ja työpajatoiminta mahdollistaakin uuden oppimisen ja uusien ideoiden saamisen sekä tarjoaa lisävirikkeitä käsityön harrastamiseen. Jo pelkkä lähiosallistuminen kurssille tuo monelle osallistujalle kaivattuja sosiaalisia kontakteja ja lisää näin hyvinvointia.

11.2. Ekologiset vaikutukset

Kurssitoiminnalla on vaikutuksia kurssille osallistujien kulutustottumuksiin. Käsityökurseilla opitaan tuntemaan eri materiaaleja ja ymmärtämään materiaalivalintojen merkitys mm. tuotteen ominaisuuksiin, kestävyys ja ekologisuuteen. Itse tehtyjä tuotteita pidetään yleensä arvossa, ja niitä pidetään käytössä ostotuotteita pidempään.

Yhdistyksen koko toiminnan lähtökohtana ovat arvot, joista etenkin paikallisuus ja vastuullisuus ovat tämän hetken megatrendejä. Asiakkaille tarjotaan kestävästi tuotettuja suomalaisia tuotteita, jonka puolestaan uskotaan edelleen vaikuttavan asiakkaan muihinkin kestäviin valintoihin. Tuotteemme ovat lähellä tuotettuja sekä ammatitaidolla ja eettisesti kestävässä olosuhteissa valmistettuja. Niiden raaka-aineina käytetään pääsääntöisesti uusiutuvia luonnonmateriaaleja, tuottamiseen on käytetty mahdollisimman vähän energiaa ja tuotteiden koko elinkaareen kiinnitetään huomiota. Monissa tuotteissa käsityöyrittäjät ovat hyödyntäneet erilaisia kierrätysmateriaaleja edistäen näin osaltaan kiertotaloutta.

Yhdistys haluaa olla omalla alueellaan suunnan näyttäjänä vastuullisessa toiminnassa. Ekologisen kestävyys kannalta huomiota kiinnitetään monin tavoin omien toimintojen haittavaikutusten minimoimiseen ja hyötyjen maksimointiin omassa toimintaympäristössä liittyen mm. energian- ja vedenkulutukseen sekä materiaalien käyttöön ja jätteiden syntyyn. Monipuolisia kehittämistoimenpiteitä tehdään joka vuosi. Myös yhdistyksen järjestämien näyttelyiden teemoissa huomioidaan vastuullisuus, ja näin lisätään kävijöiden tietoutta ja innostusta erilaisista kestävästä käsityöteemoista.

11.3. Taloudelliset vaikutukset

Suomessa on tällä hetkellä huutava pula käytännön työntekijöistä. Osallistumalla yhdistyksen käsityöpajoihin tai käsityökouluihin osallistujat oppivat erilaisia kädentaitoja ja saavat tietoisuutta alasta, ja ainakin osan toivotaan saavan innostus myös opiskella käden taitoja vaativiin ammatteihin. Kädentaitojen oppiminen parantaa myös osallistujien kykyä omavaraisuuteen, josta tänä päivänä puhutaan paljon. Käsitöiden harrastajat ja käsityöyrittäjät ovat keskimääräistä luovempia ja hallitsevat arjen taitoja.

Taito Itä-Suomi on merkittävä pienyrittäjien työllistäjä. Käsityöyrittäjien ja muiden pienyritysten tuotteita ja palveluita ostetaan vuosittain noin miljoonalla eurolla. Toiminnallaan yhdistys mahdollistaa monen yrittäjän toiminnan mm. syrjäisimmillä seuduilla. Tuote- ja palveluostojen ohella yhteistyömahdollisuuksia käsityöyrittäjille tarjotaan myös mm. pop up-toiminnan, näyttelyiden ja tapahtumien puitteissa. Yhdistys on aktiivisena toimijana mukana myös paikallisten elintarvikkeiden menekien edistämässä ja tunnetuksi tekemisessä mm. ”DO-Saimaa” brändin puitteissa.

Yhdistys osallistuu aktiivisesti alueelliseen kestävä matkailun ja muun liiketoiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen mm. olemalla mukana toiminta-alueen kehittämisyhdistysten toiminnassa, aiheeseen liittyvissä hankkeissa sekä alueen toimijoiden yhteistyöverkostoissa. Yhdistys myös tukee paikallisyhteisöjen toimintaa ja tekee tiivistä yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa sekä tarjoaa opiskelijoille harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja. Työllistämme myös vaikeasti työllistettäviä henkilöitä ja osallistumme erilaisiin hankkeisiin työllistymisen helpottamiseksi sekä tarjoamme kesätyömahdollisuuksia alueen nuorille.

Myymälätoiminnalla ylläpidetään myös paikallista ja suomalaista esinekulttuuria. Lisäksi yhdistys tekee omaa tuotantoa, joka kumpuaa alueen historiasta, perinteistä ja alueellisista erityispiirteistä.

12 TULOSLASKELMA JA TASE

Taito Itä-Suomi Ry

5 / 11

0215846-9

Tuloslaskelma

	01.01. - 31.12.2023	01.01. - 31.12.2022
Varsinainen toiminta	-245 426,14	-132 136,95
Varsinaisen toiminnan tuotot	574 777,70	596 234,94
Varsinaisen toiminnan kulut	-820 203,84	-728 371,89
Henkilöstökulut	-464 574,36	-334 436,85
Muut kulut	-355 629,48	-393 935,04
-		
Tuotto-/kulujäämä	-245 426,14	-132 136,95
-		
Varainhankinta	81 771,20	82 189,97
Varainhankinnan tuotot	2 400 285,31	2 472 635,47
Jäsenmaksut	11 379,50	12 020,00
Varainhankinnan kulut	-2 329 893,61	-2 402 465,50
-		
Tuotto-/kulujäämä	-163 654,94	-49 946,98
-		
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	42 446,04	747,41
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	42 513,34	849,23
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-67,30	-101,82
-		
Tuotto-/kulujäämä	-121 208,90	-49 199,57
-		
Yleisavustukset	205 300,00	161 000,00
-		
Tilikauden tulos	84 091,10	111 800,43
-		
Verot	-15 000,00	-16 457,20
-		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	69 091,10	95 343,23

Taito Itä-Suomi Ry

3 / 11

0215846-9

Tase

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikuttiset menot	43 646,56	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	43 646,56	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	34 073,60	15 136,48
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	34 073,60	15 136,48
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	426 571,71	426 571,71
Sijoitukset yhteensä	426 571,71	426 571,71
Pysyvät vastaavat yhteensä	504 291,87	441 708,19
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	604 757,24	560 952,14
Vaihto-omaisuus yhteensä	604 757,24	560 952,14
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	25 238,05	27 525,14
Muut saamiset	23 678,00	23 678,00
Siirtosaamiset	40 764,10	0,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	89 680,15	51 203,14
Saamiset yhteensä	89 680,15	51 203,14
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	100 000,00	0,00
Rahoitusarvopaperit yhteensä	100 000,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	597 148,91	849 708,41
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 391 586,30	1 461 863,69
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 895 878,17	1 903 571,88

Taito Itä-Suomi Ry

4 / 11

0215846-9

	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma	1 291 013,83	1 195 670,60
Tilikauden tulos	69 091,10	95 343,23
Oma pääoma yhteensä	1 360 104,93	1 291 013,83
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	29 901,84	26 239,06
Ostovelat	141 390,18	141 543,12
Muut velat	94 248,73	73 303,97
Siirtovelat	270 232,49	371 471,90
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	535 773,24	612 558,05
Vieras pääoma yhteensä	535 773,24	612 558,05
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 895 878,17	1 903 571,88

13 TILINTARKASTUSKERTOMUS

**SAIMAA
AUDIT**

1

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Taito Itä-Suomi ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Taito Itä-Suomi ry:n (y-tunnus 0215846-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi

Saimaa Audit Oy
Tilintarkastusyhteisö

Linnankatu 5
50100 Mikkeli

Y-tunnus 2843608-4
www.saimaa-audit.fi

SAIMAA AUDIT

2

tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustani.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota, enkä esitä siitä minkäänlaista varmennusjohtopäätöstä.

Velvollisuutenani on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että vuosikertomuksessa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Mikkelissä 26. päivänä maaliskuuta 2024

Jenni Kovanen
KHT